

Sveiki atvykę į Stord!

STORD VIDAREGÅANDE SKULE
HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Telšių švietimo centras toliau įgyvendina 2 metų trukmės programos Erasmus + strateginių partnerystės projektą „Atvira ir liberali bendruomenė: iššūkiai ir galimybės suaugusiųjų švietimui“ („Oplico“). Rugsėjo pabaigoje Stordo aukštesniojoje vidurinėje mokykloje (Norvegija) įvyko 3-iasis projekto partnerių susitikimas. Šio susitikimo tikslas – plačiau susipažinti su Norvegijos švietimo sistema, Norvegijos vietinių bendruomenių modeliais, jų patirtimi, pagėgėlių integracija į vietines bendruomenes bei aptarti projekto vykdymo eigą ir pasiektus rezultatus. Žmonija mokėsi ir mokosi iš gerųjų praktikos pavyzdžių – Europos Sąjungos projektai ir yra viena iš galimybių kalbėtis apie mokymosi kokybės gerinimą bei gerąsias praktikas. Trečiojo projekto partnerių susitikimo metu mokėmės iš norvegų ir jų patirties, aiškinomės, kaip šioje šalyje pasireiškia daugiakultūriškumas ir socialinė įtrauktis. Stordo aukštesniosios mokyklos direktorė papasakojo apie savo mokyklą, kurioje šiuo metu mokosi 850 mokinių ir dirba 170 darbuotojų. Joje yra trys skyriai: bendrojo lavinimo, kuriame mokiniai siekia akademinės karjeros, profesinis skyrius ir skyrius, kuriame mokosi suaugusieji. Mokiniais siūlomos ir paruošiamosios programos, kaip muzikos, šokio, sporto, gamtos mokslų, ekonomikos ir kt. Imigrantams rengiami adaptacijos kursai, papildomai mokoma norvegų ir anglų kalbų.

Turėjome galimybę palyginti Lietuvos ir Norvegijos švietimo sistemas. Įdomu tai, kad **Norvegijos švietimo sistema** kitokia nei Lietuvos. Išskiriami 4 mokymosi etapai: pradinė mokykla (1–7 klasė), pagrindinė mokykla/žemesnysis vidurinis ugdymas (8–10 klasė), vidurinė mokykla/aukštesnysis vidurinis ugdymas (11–12 klasė/bendrosios studijos, kartais dar ir 13 klasė/profesinės studijos), profesinis ir/arba universitetinis išsilavinimas. Pirmiausia reikia paminėti, kad teisę į nemokamą pradinės mokyklos lankymą turi visi vaikai, gyvenantys **Norvegijoje** ne mažiau nei tris mėnesius, o taip pat tie vaikai, kurie tikrai gyvens ilgiau nei tris mėnesius **Norvegijoje** dar nesuėjus iki mokslo metų pradžios trims mėnesiams. Dar vienas aspektas yra tai, kad visi mokiniai, kurių gimtoji kalba yra ne **norvegų** ar nemoka **norvegų kalbos**, turi teisę į specialų mokymą iki tol, kol pramoks kalbą ir pajėgs mokytis mokykloje. Dešimties metų pradinis ir pagrindinis išsilavinimas yra nemokamas ir privalomas nuo 6 iki 16 metų visiems vaikams ir paaugliams. Visi jauni žmonės nuo 16 iki 19 metų taip pat turi teisę įgyti vidurinį išsilavinimą, kuris įgyjamas per dvejus ar trejus metus. Paprastai dviejų metų mokymasis, kaip ir Lietuvoje, paruošia tik stojimui į aukštąsias mokyklas, o trejų metų mokymasis suteikia ir tam tikrą profesinį mokymą/kvalifikaciją. Vidurinis ugdymas organizuojamas pagal 12 skirtingų akademinį ir profesinių mokymo programų. Labai panaši sistema yra ir Lietuvoje šiuo aspektu, kuomet po dešimties mokyklos metų galima išeiti į profesinę mokyklą ir ten įgyti tam tikrą profesiją. Nuo 2017 metų pagal galiojančius įstatymus, atvykusiems gyventi į Norvegiją, iš dalies pripažįstamas jau turimas profesinis išsilavinimas. Kad būtų visiškai tai pripažįstama ir įteisinta, būtina mokytis norvegų (ir anglų) kalbų bei baigti tam tikrus savo profesijos kursus.

Susitikimo metu buvo lankytasi Stordo ir Biomlo suaugusiųjų švietimo centruose, kur susitikome su pabėgėliais iš Sirijos, Eritrėjos, kalbėjomės apie jų integravimąsi į vietines bendruomenes, mokymosi galimybes. Partneriai iš Portugalijos pristatė visose projekto partnerių šalyse vykdytos anketinės apklausos rezultatus. Maloniai buvome priimti Stordo savivaldybės mero. Susitikimo metu savivaldybės atstovai supažindino su Hordalando apskrities, į kurią įeina Stordo ir Biomlo

savivaldybės, vykdoma pabėgėlių integracijos politika, internacionalinio kultūros klubo atstovė pristatė šio klubo veiklas, išskylančias problemas, rengiant bendrus renginius, buvo diskutuojama įvairiais socialiniais klausimais. Turėjome galimybę pakeliauti po Stordo, Biomlo apylinkes, pabuvoti lašišų veisimo ir auginimo ūkyje bei pabendrauti su ten dirbančiais lietuviais.

Kiekvienas projekto partnerių susitikimas, vykstantis skirtingose šalyse, duoda daug naudingos informacijos, randama idėjų ir pavyzdžių, kuriuos galima pritaikyti savo institucijose.

Projekto darbo grupės narė, metodininkė Ramutė Ežerskytė